

LNV-reactie op aanvullingsverzoek d.d. 20-2-2023 inzake Wnb-vergunningaanvraag optimalisatie oesterpercelen Grevelingenmeer

---

'Passende Beoordeling - Optimalisatie van het areaal oesterpercelen in de Grevelingen':

1. Pagina 6: U geeft aan "Uit de figuren 2 en 3 kan worden afgeleid dat een aantal nieuwe oesterpercelen wordt aangelegd in de nabijheid van de eilanden Stampersplaat, Dwars in de Weg en de Veermansplaat (zie figuur 1 voor de ligging van deze eilanden)." Ik verzoek u een kaart op te nemen in de PB waarop het verschil tussen de oude en nieuwe situatie is aangegeven.

De figuren 2 en 3 bevatten overzichtskarten waar de in te nemen percelen (*rood gearceerd*), grenswijzigingen (*groen*) en nieuw uit te geven percelen (*blauw gearceerd*) zijn opgenomen. In de karten in bijlage 1 zijn alle verschillende locaties nog uitvergroet.

2. Pagina 22: Effecten op de zeehondenpopulatie in Grevelingen zijn niet te verwachten. Is de draagkracht voldoende? Wat is de bron voor deze stelling? Ik verzoek u dit verder te onderbouwen in de PB.

Op pagina 23 staat dat de effecten voor zeehonden nader zullen worden onderzocht in paragraaf 8.1. De conclusie hierin is dat de voorgenomen verplaatsing van enkele oesterpercelen geen noemenswaardig effect op de draagkracht van de Grevelingen zal hebben.

3. Pagina 22: Eventuele effecten van vertroebeling zullen niet toenemen maar worden verplaatst. Zijn de mogelijke effecten door de verplaatsing hetzelfde, is het Natura 2000-gebied zo homogeen dat dit zo gesteld kan worden?

De vertroebeling is plaatselijk, tijdelijk en verplaatst zich lokaal. Hierdoor zal geen toename plaatsvinden van het totaaleffect vertroebeling.

4. Pagina 23 onder 'Verstoring van zeehonden': worden de zeehonden door de verplaatsing extra verstoord? Het gaat om een locatie-specifieke beoordeling. Ik verzoek u deze toets uit te voeren in de PB.

Op pagina 23 staat dat de effecten van verstoring in paragraaf 8.1 nader worden geanalyseerd. Uit deze analyse blijkt dat er door de verplaatsing van enkele oesterpercelen geen extra verstoring van zeehonden te verwachten is.

5. Pagina 23 onder 'Verstoring van vogels': U geeft aan: "Volgens Spaans zullen nauwelijks verstoringsproblemen door langsvarende vaartuigen optreden vanwege de vaak grote afstanden tussen het vaartuig en de platen waar de vogels foerageren." Is dit nog steeds zo? Waar bevinden zich de concentraties vogels en zijn er verschillen in aanwezige concentraties tussen de oude en nieuwe percelen?

Het artikel van Spaans betreft algemene conclusies met betrekking tot de mogelijke verstoring van vogels op wadplaten. Er is geen enkele aanleiding te veronderstellen dat de beperkte verplaatsing van oesterpercelen zal leiden tot verstoringsproblemen. Op voorhand kan een significant effect op de draagkracht worden uitgesloten.

6. Pagina 24: U geeft aan dat een significant effect op zeehonden op voorhand kan worden uitgesloten omdat er geen toename is van activiteit in de Grevelingen. Er is echter wel een verplaatsing van de activiteit, wat wel degelijk effecten kan veroorzaken. Ik verzoek u dit te toetsen in de PB.

Het gaat in paragraaf 7.1.9 uitsluitend over mogelijke effecten van geluid onder water. "Op voorhand" zal worden verwijderd. Geconcludeerd kan worden dat de beperkte verplaatsing van oesterpercelen niet zal leiden tot een toename van 'onder-water-geluiden', waardoor een significant effect op zeehonden kan worden uitgesloten.

7. De minimale afstand tot de rustplaatsen van gewone zeehonden bedraagt ca. 200 meter, waarmee dit een potentieel versturende activiteit is. Ik verzoek u dit te toetsen in de PB.

Dit wordt getoetst in paragraaf 8.1 waarin wordt uitgelegd dat van vissersvaartuigen relatief weinig versturende werking uitgaat.

8. Pagina 30: U geeft aan: "Voor de situaties met visserij (passerende kokkelvisser, passerende kotter) betreft het verstoringafstanden tot 100 meter." Ik verzoek u een bron toe te voegen.

Hier wordt verwezen naar tabel 12. Bron is Bouma et al., 2010.

9. Pagina 31: In tabel 12 staat dat een kotter de zeehonden tot op 30-50 meter kon naderen voordat de zeehonden te water gingen. Echter kan afhankelijk van de functie van een locatie verstoring veel eerder optreden. Bovendien is er een verschil tussen het langsvaren in één voorspelbare en onveranderde richting en het steeds van richting veranderen, zoals bij een kweekperceel waarbij de boeg regelmatig naar de zeehonden is gericht. Ik verzoek u dit aan te passen in de PB en verder te onderbouwen waarom het effect van de activiteit verwaarloosbaar is voor zeehonden.

In de PB is aangegeven dat de aantallen zeehonden toenemen. Het instandhoudingsdoel voor de Zeeuwse Delta is inmiddels ruim gehaald. De afstand van de zeehondenrustplaatsen tot de nieuwe oesterpercelen bedraagt minimaal 200 meter, waardoor er geen extra verstoring van zeehonden is te verwachten. Er bestaat geen gevaar dat de reeds aanwezige oesterkweek het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling in gevaar zal brengen.

10. Pagina 31: U heeft het over een eiland 'Dwars', welk eiland is dit? Ik verzoek u in de PB een overzichtskaart op te nemen met de gebruikte locaties.

Het betreft hier het eiland 'Dwars in den Weg', dat is gelegen voor de haven van Brouwershaven. Dit eiland is weergegeven in de overzichtskaart van figuur 1.

11. Pagina 33: U geeft aan dat significante gevolgen voor de strandplevier en bondbekplevier kunnen worden uitgesloten. Juist vanwege de geringe aantallen is het van belang om te motiveren waarom er geen significante gevolgen kunnen optreden. Ik verzoek u dit toe te lichten in de PB.

De kwetsbare periode van de voornoemde vogels is in het voorjaar/zomer. De visactiviteiten op de betreffende oesterpercelen vinden voornamelijk plaats in het najaar. De vogels bevinden zich op het land op circa 300 meter afstand van oesterpercelen. Het is niet waarschijnlijk dat deze vogels zullen worden verstoord door werkzaamheden van oestervaartuigen op de percelen.

12. Pagina 33: U geeft aan: "Gelet op deze beschutte ligging van de nesten kan uitgesloten geacht worden dat de vogels zich laten verstoren door oestervaartuigen die zich op minimaal 200 meter afstand bevinden." Ik verzoek u een bron toe te voegen.

De nesten liggen verborgen en vogels zullen pas opvliegen als ze worden ontdekt of iemand ze dicht nadert. Het is niet waarschijnlijk dat de vogels een oestervaartuig op het water zullen zien. Het betreft hier een persoonlijke mededeling van de Vakdeskundige Visserij, Gert-Jan van Veen.

13. Pagina 33 onder 'Viseters': U geeft aan: "Dit betekent dat de verplaatsing van een gering deel van de oesterpercelen niet kan betekenen dat bepaalde zeer belangrijke kerngebieden voor deze soorten extra verstoord worden." Waarom kan dit niet en over welke locaties gaat het?

De verspreiding is homogeen en er zijn geen concentratiegebieden waar veel meer vogels rusten.

14. Pagina 33 onder 'Viseters': U geeft aan dat het niveau van de verstoring gelijk blijft. Wat is de bron voor deze analyse? Ik verzoek u deze toe te voegen.

De verplaatsing van een gering deel van de oesterpercelen betekent niet dat de verstoring in bepaalde concentratiegebieden toeneemt. De activiteit neemt ook niet in omvang toe hetgeen betekent dat het niveau van verstoring ongeveer gelijk zal blijven. Significante gevolgen van de verplaatsing van oesterpercelen zijn daarom niet te verwachten.

Pagina 36 onder 'Cumulatieve gevolgen voor vogels': U geeft aan dat visserij met vaste vistuigen plaatsvindt. Wat is de omvang en op welke locaties vindt dit plaats?

De visserij met vaste vistuigen in de Grevelingen wordt door een beperkt aantal van zeven vissers beoefend op kreeft (periode april t/m medio juli) en paling (periode december t/m augustus). Het betreft een kleinschalige visserij met permanent onder water staande fuiken, die wekelijks worden 'gelicht'. In de beoordeling bij paragraaf 9.2 wordt ervan uitgegaan dat de effecten van verstoring van vogels verwaarloosbaar zijn, waardoor geen cumulatieve toetsing nodig is. De visserij met vaste vistuigen is als bestaand gebruik vastgelegd in het beheerplan.

15. Wanneer vindt de optimalisatie plaats? Ik verzoek u dit toe te voegen aan de PB.

De optimalisatie zal worden geëffectueerd zodra de Wnb-vergunning is verleend.

'AERIUS-berekening m.b.t. de stikstofdepositie ten gevolge van de optimalisatie van het areaal oesterpercelen in de Grevelingen':

16. Pagina 3: U geeft aan: "Op basis hiervan en de lengte van de hoofdvaarroute is ook de emissie vanaf de hoofdvaarroute bepaald." Wat wordt hiermee bedoeld? De lengte van de hoofdvaarroute staat los van de emissie vanaf de hoofdvaarroute en de afstand tot de percelen? Veroorzaken de bewegingen op de hoofdvaarroute geen emissie?

De emissie vanaf de hoofdvaarroute is ook opgenomen in de berekening. Deze emissie is berekend door de lengte van de hoofdvaarroute (aantal km) te vermenigvuldigen met de emissie per kilometer en het aantal vaarbewegingen.

17. Pagina 4: U geeft aan dat een ophoging van de uren op deze percelen niet kan leiden tot een toename van depositie. Onduidelijk is wat u hiermee bedoelt, hoe kunnen meer visuren niet leiden tot meer depositie? Ik verzoek u dit te verduidelijken.

Het betreft hier een verschilberekening. Als enerzijds de uren in de referentie en anderzijds de beoogde situatie voor percelen die niet groter worden allebei met hetzelfde worden opgehoogd, dan komt de verschilberekening uit op 0,00.

19. Pagina 6 onder 'Literatuurlijst': U verwijst naar twee bronnen die niet openbaar beschikbaar zijn. Ik verzoek u alleen gebruik te maken van openbaar beschikbare bronnen, danwel de stukken waar u naar verwijst openbaar te maken.

Beide notities zijn als bijlagen bijgevoegd.